

Колико год пута било констатовано, треба то изнова понављати – режим Николић-Вучић-Тачић планира да почне са постављањем границе са Косовом и Метохијом 10. децембра текуће 2012. Све док људима не дође у главу. Док не схвате размере и значај – колико реални толико и психолошки, духовни и морални – тог чина.

[\[1\]](#)

У сусрет том кобном датуму, власт својим контрадикторним или отворено обмањујућим изјавама случајно или намерно слуђује српску јавност. На пример, шеф преговарачког тима Владе Србије за техничке преговоре са Приштином Дејан Павићевић негирао је протеклог дана тврдње да ће успостављањем тзв. интегрисане контроле прелаза са Косовом бити успостављена својеврсна граница ка Покрајини. [2\]](#) Но, терминологија самог споразума га демантује. Како су већ и други аутори истакли, тзв. Договорени закључци у вези ИБМ

[\[3\]](#)

(интегрисанимуправљањем границом) позивају се на Лисабонски споразум, у чијем склопу ИБМ „подразумева добросуседске односе на највишем нивоу сарадње између две суседне земље“, што захтева :“1. обострано признавање суверенитета, 2. непостојање спорних питања у односима две земље”.

[\[4\]](#)

Дакле, граница. Можда део власти Србије чак мисли да ће и тај појам некако моћи да се релативизује, и, ако се довољно чврсто затворе очи и запуше уши, да ће моћи да га третирају по неком свом нахођењу и слободном тумачењу, уз обавезно спиновање домаће јавности. Али искуство од протеклих 20-ак година требало је већ сваком да буде довољно да схвати – потписи на којима западне силе инсистирају, оне намеравају и да спроводе у дело, у што тешњем складу са сопственим интересима. А, ваљда је јасно да је суштински интерес главних западних сила – граница према КиМ. Да није, не би тзв. Договор о ИБМ био испоручен Србији као политички услов и не би се на њему толико инсистирало – каои на одрицању од Резолуције 1244, којом је Србија, по тврдњама разних издајника, “изгубила Косово”.

Иначе, за то што је текст Договора о ИБМ за потребе овог текста преузет са сајта једних београдских дневних новина имамо да захвалимо чињеници да се, закључно са 15 часова 13.11.2012, његов текст није могао наћи на званичним сајтовима релевантних државних институција у Србији. У Канцеларији за Косово и Метохију тај споразум нису поставили на сајт, нити су га имали при руци када је аутор контактирао Канцеларију за медије. С друге стране, из поменуте канцеларије су били љубазни да аутора упуте на сајт Владе Србије, тј. на рубрику “Споразуми постигнути у дијалогу са Приштином уз посредовање ЕУ”. Унутар те рубрике [5](#) постоје линкови на све поменуте договоре (не заборавимо – парафиране, а не потписане од стране претходне владе). Међутим – они не функционишу, изузев линка за “Договор о регионалном представљању и сарадњи” – тј. договор о чувеној “фусноти”. Притисак на све остале линкове само враћа посетиоца на првобитну страницу, готово као да се одбио о неки гумени зид или, нпр. образ од ђона. А, не заборавимо, једно од - са све дуже листе неиспуњених - обећања нове владајуће коалиције тицало се обавезне “транспарентности” свих будућих разговора, договора, споразума, итд. везаних за КиМ.

У склопу опште игре жмурке која претходи 10. децембру, директор Канцеларије за КиМ, Александар Вулин нам је, са своје стране, саопштио: “Када би тамо била царина, онда би то било нарушавање територијалног интегритета. Србија неће албанске царинике на административним прелазима, већ пореске органе”. [6](#) Под број један, у свим земљама у којим важи поменути режим ИБМ из Лисабонског споразума, присуство царине на границама се подразумева – што је са границама увек и случај, и то свуда у свету. Под два, тачка пет Договора о ИБМ предвиђа присуство “свих припадајућих служби обеју страна, као што су царина, полиција, итд.” Вулин је такође својевремено изнео став, који се и даље може наћи на сајту Канцеларије за КиМ, да “за нас постоје само Унмик царине”. [7](#) Договор о ИБМ,

међутим, нигде не помиње Унмик, већ само Еулекс – што је пре недавног интервјуа за државну телевизију РТС директор Канцеларије за Ким ипак изгледа сазнао, па се стога кориговао и изјавио да ће, овог пута, “српска страна инсистирати на извршној улози Еулекса”, [8\]](#) који је (баш као и досад, је ли тако?) “гарант да ће ствар бити статусно неутрална”. [9\]](#)

Кад смо већ код “статусне неутралности” и “добрих намера” посредника у преговорима, они са нешто дужим памћењем сетиће се да је Томислав Николић пре свог одласка на заседање Генералне скупштине УН у септембру, давао изјаве у смислу да “Уједињене нације треба да имају примарну улогу у решавању питања Косова” – што је био и један од закључака састанка Николић-Путин од 11. септембра.

[10\]](#)

А сетиће се и да је председник Србије пропустио да понови тај исти став само две недеље касније пред светским аудиторijумом – иако је то била јединствена прилика за објављивање намера Србије, у много пријатељскији наклоњеном форуму него што то ЕУ икада може да буде. Сада смо, чини се, још чвршће заковани за ЕУроатлантско туторство у свим нашим потезима и преговорима везаним за КиМ.И како онда, нпр.Русија може Србију да третира као поузданог партнера – када њена власт тако олако и ноншалантно крши не само обећања дата сопственим грађанима, већ и принципе усаглашене на билатералном,председничком нивоу?

О упорним тврдњама бројних највиших функционера власти да су бриселски парафи бившег преговарача са Приштином Борка Стефановића заправо “потписи”више не треба трошити сувишне речи – али не треба ни заборавити, јер управо је тај маневар основа за политику не само континуитета већ и надоградње Тадићеве погубне косовске политике. И тај маневарнам, можда боље од било чега другог, открива зашто је власт оставила главне медије у Србији нетакнутим – да би њени представници некажњено, без јавног оспоравањаи истинске дебате, могли да понаваљају ту ноторну неистину, која им служи као оправдање за саучесништво у даљем урушавању државе. Јер, једноставно – параф није исто што и потпис, нити може бити. [11\]](#) Тек га је ова влада претворила у потпис – и у јачу “обавезу” Србије да прави границу са КиМ.

Оне који се и даље баве апологијом потеза нове власти само треба питати – како су реаговали док је сличне ствари радио Тадићев режим? И – како би реаговали да је Тадић победио на изборима и поново формирао Владу? Не би ли се већ сад разним про-напредњачким интелектуалцима већ пушило из ушију од писања против “издаје”, од позива на отпор, грађанску непослушност, револуцију – па можда чак и оно најекстремније: штрајкове жеђу? Не би ли звучали бар као, нпр. Томислав Николић на предизборном митингу у Косовској Митровици? [12\]](#) Но, такви сада ћуте, или налазе разне изговоре и оправдања – што значи да је чак и део алтернативног јавног дискурса у Србији вешто неутралисан. Неки у тој неутрализацији засигурно учествују свесно, подгревајући “обреновићевски” имиџ нове власти зарад врло прагматичних користи, други су очигледно још увек хипнотисани скоро дводеценијским радикалским стажом Николића и Вучића, из којег црпе наду да су ова двојица променила само длаку (ка нијансама жутог), али не и ћуд (национално опредељену). Како год било – ефекат је исти. Једино поуздано мерило у садашњем смутном српском добу су дела – а она се, по питању КиМ, код ове власти суштински не разликују од дела оне претходне.

Но, бар глас вапијућег у пустињи нико никад није успео да угуши. Да ли таквих има довољно у Србији? Или се, пак, очекује да Руси буду не само “већи Срби од Срба”, већ и већи браниоци Косовског завета? И са којим правом? Тосупитања која се данас могу поставити хипнотисано-умртвљеној или неодлучној српској националној јавности: да ли ће она мирно посматрати док се, полако али сигурно, успоставља граница са Косовом и Метохијом? Да ли људи имају свест о томе шта ће им потомци на то рећи ако остану неми, инертни и малодушни док се пред њиховим очима и физички поништавају плодови вековних борби за слободу и обнову државе и народа. Да ли ће имати право да им икада читају Његошове стихове: “Нека буде борба непрестана, нека буде што бити не може”? Да ли ће себе имати право да зову Србима, и да очекују било шта од било кога?

(Фонд стратешке културе)

[1] За репрезентативну реакцију Срба са севера КиМ, обавезно прочитати говор Марка Јакшића на митингу у Косовској Митровици:

<http://www.fakti.org/srpski-duh/jaksic-optuzio-nikolica-za-izdaju-a%20vulina-za-obmanu>

[2] <http://www.nspm.rs/hronika/dejan-pavicevic-prelazi-ka-kosovu-nece-bitigranica.html>

[3] <http://www.blic.rs/Vesti/Politika/293687/Tekst-sporazuma-Beograda-i-Pristine-o-prelazima>

[4] <http://www.slobodanjovanovic.org/2011/12/08/milorad-bata-jovanovic-integrisana-granica/>

[5] <http://www.srbija.gov.rs/kosovo-metohija/?id=164576>

[6] http://www.rtv.rs/sr_ci/politika/vulin:-srbija-nece-albanske-carinike_352293.html

[7] <http://www.kim.gov.rs/rs/multimedia/intervjui/item/557-bez-granice-sa-kosovom-i-metohijom>

[8] <http://www.pravda.rs/2012/11/08/vulin-insistiracemo-na-izvrсноj-ulozi-euleksa/?lng=lat>

[9] Исто

[10] rts.rs

[11] <http://www.politika.rs/rubrike/Politika/Paraf-Stefanovica-ne-obavezuje-Dacica.sr.html>

Неутрализација српског патриотског дискурса

Пише: Александар Павић
четвртак, 15 новембар 2012 13:40

[12] <http://www.fakti.org/srpski-duh/jaksic-optuzio-nikolica-za-izdaju-a%20vulina-za-obmanu>